

Kystvegen Ålesund-Bergen, høyringsvar til NTP 2018-2029

Organisasjonen Kystvegen Ålesund – Bergen er eit samarbeid mellom alle kystkommunane i nemnde område, inkludert dei to store byane. Føremålet er å få etablert ein veg av god standard langs kysten på denne strekninga, der E39 går gjennom indre fjordstrøk.

Omklassifisering av fylkesvegar

I punkt 18.4 i grunnlagsdokumentet står det at: «Transportetatene har innhentet grunnlagsmateriale fra fylkeskommunene og Oslo kommune. Stort sett anbefaler fylkeskommunene ingen endringer i gjeldende klassifisering, og begrunner det med at de har vist seg å være gode vegeiere. Fylkeskommunene mener at de kan bli en enda bedre regional utviklingsaktør med større rammetilskudd fra staten.»

Kystvegen Ålesund-Bergen er uenig med fylkeskommunane, og meiner argumenta er mange og gode for at Kystvegen må utbyggast som ein heilhetelig riksveg. Dei aller fleste kommunane langs kysten støttar også dette kravet.

I vedlegg 2 til brev av 14.10.16 frå SVV Region Vest til 3 fylkeskommunar vert det synt til 5 konkrete kriteria for klassifisering av riksveg. Det er også synt til tilleggsinformasjon som seier at «større veger med sterke næringsinteresser kan vurderes overført til staten som del av denne vurderingen». Kystvegen Ålesund – Bergen går gjennom tre fylke. Det kan sjå ut som om fylkeskommunane i sine tilbakemeldingar til Vegvesenet ikkje har vurdert Kystvegen som ein samanhengande veg frå Bergen til Ålesund, men har, i den grad dei har gjort slike vurderingar, kvar for seg berre sett på sin parsell av Kystvegen. Dette illustrerer kor lite føremålstenleg det er at Kystvegen mellom Ålesund og Bergen er fylkesvegar i tre fylke. I Hordaland er Kystvegen FV57. I Møre og Romsdal FV61. I Sogn og Fjordane består den av fleire vegnr. Fylkesrådmannen i SFj peikar i si saksutgreiing på at Kystvegen ikkje er ein samanhengande veg i det fylket, men er samansett av fleire fylkesvegnr. I 2010 tok vi opp med fylkeskommunane om få eit felles vegnr på heile strekninga frå Bergen til Ålesund. For å vurdere om Kystvegen høver med kriteria for riksveg, må ein sjølvstøtt vurdere heile vegen og ikkje stykke for stykke.

Vi registrerer at fylkeskommunane i sine svar har lagt vekt på andre forhold enn dei kriteria som departementet har sagt skal gjelde. Vi tillet oss difor å bidra med ei kort vurdering av kystvegen Ålesund – Bergen i forhold til «Gjeldene kriterier for klassifisering av riksveg.»:

1. Stamvegnettet. (gjeld ikkje lenger).
2. **Tilknytning til nasjonale knutepunkt.** Kystvegen er tilførselsveg til
  - a 5 stamnettshamner: Bergen, Mongstad, Florø, Måløy og Ålesund; og fleire viktige hamner som ikkje er stamnettshamn som Fosnavåg, Åheim, Bremanger og Sløvåg. Viktige terminalanlegg for transport til oljefelt: Fjordbase i Florø og Mongstadbase på Mongstad.
  - b Kystvegen er tilførselsveg frå heile kystregionen til jernbaneterminal i Bergen.
  - c Kystvegen er tilførselsveg til nasjonale lufthamner i Bergen og Ålesund, til regional lufthamn i Florø (ca 200.000 pax/år) og helikopterterminal for transport til oljefelt i havet: Flesland og Florø. Flesland og Vigra har også internasjonal trafikk.
  - d Kystvegen er tilførselsveg til store kollektivknutepunkt i Bergen og Ålesund. I Florø er Kystvegen tilførselsveg til buss, ekspressbåt, fly, hurtigrute og godsterminal for land og sjøtransport.
3. **Tilførselsveg til store byområder:** Kystvegen er tilknytingsveg til Bergen (275.000 innb.) og Ålesund (ca 50.000 innb.) for ca 20 kommunar i kystregionen mellom Ålesund og Bergen.
4. **Interregionale vegar.** Kystvegen går gjennom 3 fylke.
5. Vegar som er tilknyttet riksveger i nabolandene. Kystvegen fører ikkje til naboland.

Større vegar med sterke næringsinteresser.

Kystvegen går gjennom ein region med stor verdiskaping og knyter to av dei største og viktigaste industrimiljøa i landet, Mongstad/Nordhordland og Ulstein/Hareid/Herøy/Sande saman med kvarandre, med kystkommunane mellom dei og med omverda. Her finn ein industri og teknologiske miljø av internasjonal format innanfor oljerelatert industri, miljøteknologi, maritim industri og andre næringar. Ein riksveg av god standard gjennom og mellom disse næringsklyngene vil forsterke dei og skape ringverknader i regionen. Kystregionen i SFJ har ikkje fått den positive utvikling som kysten elles rundt heile sør-Norge. Dette har m.a. samband med vegvalet for E39 gjennom indre fjordstrøk i SFJ.

Havbruksnæringa er stor i regionen og leverer fleire hundre tonn laks til marknaden i Europa kvar dag. Denne eksporten er avhengig av transport på dårlege fylkesvegar før dei kjem på riksveg. Midt i regionen finn ein industri og fiskeribyane Flora og Måløy og industristaden Svelgen. I Leirvik i Hyllestad kommune ligg skipsverftet Havyard Leirvik som i fleire år har bygt avanserte spesialskip for offshoreindustrien over heile verda. Eigar og samarbeidande verksemd held til i Fosnavåg i nordre del av Kystvegen. Marknaden for skip til oljenæringa er for tida sterkt svekka. Betre samband til Mongstad, Florø og til søre Sunnmøre kan gi verksemdene betre moglegheiter for omstilling. Turistnæringa har ikkje utvikla seg like sterkt som andre stader på Vestlandet. Regionen kan tilby mange attraksjonar, men det er ikkje råd å reise langs kysten mellom Bergen og Ålesund pr bil eller buss. Midt i denne kystregionen stikk Førdefjorden ca 6 mil inn i landet og er ei effektiv sperre for nord-sør kommunikasjon på kysten. Her er det verken bru eller ferje og omkøyring tek to timar. Fylkeskommunen har ingen planar om verken bru eller ferjesamband over denne Førdefjorden, som er det einaste fjordstykket mellom svenske-grensa og Finnmark der det ikkje eingong går ferje. Sogn og Fjordane er i gang med ei «overordna utgreiing» om kystvegen frå Flora til Hordaland grense. Vi føreset at dette arbeidet vert ferdigstilt så snart som råd.

Vi tvilar ikkje på at fylkeskommunane har gode intensjonar, men vi kan ikkje sjå at dei i løpet av rimeleg tid er i stand til å skaffe kystregionen ein tidsmessig infrastruktur i tillegg andre fylkesveggar som har behov for opprusting og krev prioritet. Vi meiner at fylkeskommunen sin svake økonomi og manglande kapasitet til å gjennomføre viktige vegprosjekt er til hinder for en snarleg realisering av vegen.

Kryssing av Sulafjorden

Kystvegen Ålesund Bergen ber om en rask realisering av kryssinga av Sulafjorden(HAFast). Hafast skal bygge sammen søre Sunnmøre og Ålesundregionen og bidra til å etablere en fergefri verdiakse fra Nordmøre til Sunnmøre, og vidare mot Sogn og Fjordane. Berekningar visar ei auka verdiskaping kring 3 mrd kroner ved realisering av Hafast, og vil såleis være ei investering som vil gi store positive ringverknadar i regionen. Kostnadsanslag visar at ei realisering av Hafast kan være nedbetalt i løpet av 3 år.

- Hafast må ligge inne i planperioden 2018-29 med oppstart i 2023
- Prosjektet må sikres nok planleggingsmidler, og planlegges ferdig så raskt som mulig
- Hafast må få prioritet foran andre fjordkryssingsprosjekt på E39 med mindre samfunnsnytteverdi.

Ferjeavløysingsmidlar

Kystvegen har mange ferjestrekningar som kan være høgaktuell å finansiere ved hjelp av ferjeavløysingsmidlar. Ferjeavløysing må bli eit eige tema/strategisk satsingsområde i Nasjonal Transportplan. Staten må legge til rette for at lønsame og samfunnsøkonomisk gode ferjeavløysingsprosjekt kan realiserast raskast råd. Verktøya for ferjeavløysing må oppretthaldast og styrkast, mellom anna ved å legge til rette for nye kontraktsformer for brubygging, føreseielege finansieringsmekanismer og utvida mulighet til bompengeperiode ut over 15-20 år på same måte som for ferjeavløysingsmidlar.

Teknologiutvikling

Staten må også legge til rette for innovasjon for å bygge bruer raskare og rimelegare enn i dag, med ny teknologi, m a med flytebru-teknologi. Rovdefjordbrua og Masfjordbrua er gode døme på prosjekt som kan realisertast ved bygging av flytebru. Vi ber også om at staten legg opp til å realisere Rovdefjordbrua som eitt pionerprosjekt som verdas første kombinerte røyr tunnel, som har sjø rundt seg på alle kantar, og flytebru. Det er mange utfordrane fjordar som skal kryssast, blant anna for å gjere E39 ferjefri, slik kan bygging dette pilotprosjektet som en del av Kystvegen være ei nyttig erfaring. I ei tid med nedgang i ordretilgangen for verftsindustrien vil ei storstilt satsing på bygging av blant anna flytebruer gi ein god synergi i form av produksjonsmuligheter for lokale verft på kysten.

Konklusjon

Kystvegen Ålesund-Bergen ynskjer at kystvegen mellom Ålesund og Bergen vert omklassifisert til riksveg med felles vegnummer. Hafast, Rovdefjordbrua og 45-minuttsregionen mellom Måløy og Florø må startast opp allereie i første del av planperioden. Kystvegen Ålesund-Bergen er heilt avgjerande for verdiskaping og næringsvekst i kystområda på Vestlandet. Kystvegen vil føre til realisering av enorme nasjonale verdiar blant anna innan fiskeri og akvakultur, samt innan olje- og gassnæringa. Vegen bind saman kystregionane i fleire større bu- og arbeidsregionar som sikrar vekst, verdiskaping og nasjonale næringsinteresser. Kystvegen Ålesund-Bergen er eit så viktig prosjekt for verdiskaping og sysselsetting på Vestlandet, at ein kan ikkje vente fleire tiår på realisering slik situasjonen vert med fylkeskommunalt eigarskap. Vi ber difor om at Kystvegen Ålesund- Bergen vert omklassifisert til riksveg og teken med som ein del av handlingsprogrammet i Nasjonal Transportplan 2018-2029.

Florø 23.06.2016

Bengt Solheim-Olsen, prosjektleiar